Dosarul nr.4r-982/23
4-22186548-02-4r-10032023

D E C I Z I E

26 aprilie 2024 mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău,
în componența:
Președintele ședinței, judecător Spoială Alexandru
judecători Băbălău Denis
Chiroșca Igor

a judecat în procedură scrisă, în lipsa părților, în ordine de recurs, recursul declarat de agentul constatator împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr.5r-8208/2022 din 03 februarie 2023.

Procedura de comunicare fiind îndeplinită.

Verificând legalitatea hotărârii atacate, pe baza materialelor din dosar, în contextul motivelor invocate de recurent, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău,-

A C O N S T A T A T:

1. La 05 decembrie 2022, agentul constatator din cadrul Inspectoratul Naţional de Securitate Publică al Direcţiei de Poliţie mun. Chişinău, Moraru Mihail, a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenţie seria/nr. *****, prin care Gorelco Dumitru a fost recunoscut vinovat în comiterea contravenţiei prevăzute de art. 238 alin. (3) Cod contravenţional şi sancţionat cu amendă în mărime de 18 unităţi convenţionale, ceea ce constituie 900 lei, fiind reţinut faptul că, Gorelco Dumitru la 05 decembrie 2022, exploatând mijlocul de transport de model ***** cu n/î ***** nu a acordat prioritate legală pietonului pe trecerea pietonală creîndu-i dificultăţi acestuia de a se opri pentru a nu fi tamponat.

2. La rândul său, făptuitorul Gorelco Dumitru la 08 decembrie 2022 a înaintat o contestaţie privind dezacordul cu legalitatea procesului-verbal cu privire la contravenţie.

3. În esenţă, autorul contestaţiei indică că, nu este de acord cu procesul-verbal cu privire la contravenţie şi cu decizia de sancţionare, fapta descrisă în procesul-verbal contravenţional nu-i poate fi încriminată contestatarului.

4. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr.5r-8208/2022 din 03 februarie 2023, a fost admisă contestaţia înaintată de către contestatarul Gorelco

Dumitru împotriva procesului-verbal cu privire la contravenţie seria/nr. ***** din 05.12.2022 întocmit de către Inspectoratul Naţional de Securitate Publică al Direcţiei de Poliţie mun. Chişinău, prin care Gorelco Dumitru a fost recunoscut vinovat în comiterea contravenţiei prevăzute de art. 238 alin. (3) Cod contravențional, ca fiind una întemeiată. Se încetează procesul contravențional întocmit în privința lui Gorelco Dumitru în baza art.238 alin (3) Codul contravențional, pe motivul lipsei faptei contravenționale.

5. Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, agentul constatator a depus recurs prin care solicită casarea Hotărîrii Judecătoriei Chişinău, sediul Buiucani din 03.02.2023, cu dispunerea rejudecării în primă instanţă.

6. În motivarea recursului agentul constatator a indicat că, instanța şi-a întemeiat hotărârea în baza art.448, 460-462 Codul contravențional, prin faptul că agentul constatator nu a anexat actele probatorii, care confirm încălcarea regulamentului circulației rutiere. Totodată, autorul recursului consideră că recursul este fondat şi pasibil de a fi admis, cu casarea Hotărîrii Judecătoriei Chişinău, sediul Buiucani din 03.02.2023, cu dispunerea rejudecării în primă instanță, prin care a fost dispusă admiterea contestației şi anularea deciziei agentului constatator Moraru Mihai, cu remiterea dosarului contravențional la o nouă examinare în fond, în alt complet de judecată. În susținerea poziției sale, citează prevederile art.374 alin.(2) Codul Contravențional, art.385 Codul contravențional, art.425 Codul contravențional, art.440 Codul contravențional, art.442 Codul contravențional. Prin urmare, partea recurentă specifică că în baza probelor acumulate, care servesc la constatarea existentei contravenției, la identificarea făptuitorului, agentul constatator întocmește procesul-verbal cu privire la contravenție sau decizia agentului constatator în dependentă de situație cu respectarea prevederilor art.451 Codul contravențional. În acest context agentul constatator consideră că au fost respectate normele procesuale şi materiale expuse, totodată au fost prezentate probele acumulate în cadrul dosarului contravențional intentat împotriva cet. Gorelco Dumitru.

7. Potrivit prevederilor art.464[2] Codul contravențional, *cauza contravențională în procedură scrisă se examinează de instanţa de judecată în lipsa părţilor şi fără dezbateri orale. În termen de 3 zile de la data intrării cauzei contravenționale în instanța de judecată, judecătorul transmite făptuitorului şi victimei o copie a procesului-verbal cu privire la contravenţie, a probelor şi a înscrisurilor din dosarul cauzei contravenționale, precum şi solicită părţilor de a se expune asupra aplicării procedurii scrise şi asupra cauzei contravenționale, stabilind un termen de 10 zile. In cazul în care, după expirarea termenului prevăzut la alin.(2), părţile nu s-au expus*

asupra aplicării procedurii scrise şi asupra cauzei contravenţionale, instanţa de judecată va pronunţa o încheiere motivată cu privire la examinarea cauzei contravenţionale în procedură scrisă. In cazul în care părţile, în termenul prevăzut la alin. (2), refuză aplicarea procedurii scrise şi solicită examinarea cauzei contravenţionale în şedinţă publică, instanţa de judecată poate dispune citarea părţilor dacă apreciază acestfapt ca fiind necesar sau dacă admite solicitarea uneia dintre părţi de a examina cauza contravenţională în şedinţă publică, iar examinarea cauzei contravenționale se va desfășura în conformitate cu prevederile capitolului VII din cartea a doua a prezentului cod. Instanţa de judecată poate să respingă prin încheiere motivată refuzul aplicării procedurii scrise şi solicitarea examinării cauzei contravenţionale în şedinţă publică în cazul în care consideră că, ţinînd cont de împrejurările cauzei, nu sînt necesare dezbateri publice. încheierea de respingere se contestă odată cu fondul. Dacă din materialele cauzei rezultă că cauza contravenţională nu poate fi examinată în procedură scrisă, instanţa de judecată, prin încheiere motivată, care se contestă odată cu fondul, dispune examinarea cauzei în ordine generală.

8. Conform art.464[3] Codul contravențional, *soluţionarea cauzei contravenţionale în procedură scrisă se desfăşoară în termenul şi în condiţiile prevăzute la art.454. Hotărîrea judecătorească în procedură scrisă se emite în condițiile art.462. Hotărîrea judecătorească emisă se publică pe pagina web a instanței judecătorești şi se comunică părţilor cauzei contravenţionale, inclusiv prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor. Hotărîrea judecătorească examinată în procedură scrisă se contestă cu recurs care se examinează în condiţiile prezentului cod. Instanţa de recurs examinează recursul în procedură scrisă sau cu citarea participanţilor la proces, prevederile prezentului articol fiind aplicabile corespunzător. Astfel, dreptul la un proces echitabil este asigurat şi în procedura scrisă şi alte circumstanțe excepționale nu sânt prezente.*

9. Agentul constatator, și contravenientul au fost înștiințați legal despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună referințe, completări la cererea de recurs, sau alte cereri/demersuri, însă acestea trebuie să parvină la instanța de recurs, cu cel puțin 1 (una) zile înainte de data ședinței de judecată. Deci, cauza contravențională se va examina în lipsa părților în procedură scrisă.

10. Deliberând asupra motivelor invocate în recurs, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, pe baza probelor administrate și cercetate de prima instanță, Colegiul penal ajunge la concluzia că recursul este fondat și urmează a fi admis, cu remiterea cauzei la rejudecare, din următoarele considerente.

11. În conformitate cu prevederile art.473 alin.(1) pct.2) lit. c) Codul contravențional, *după examinarea recursului, instanța de recurs admite recursul, casând hotărârea atacată, parțial sau integral, și dispune rejudecarea cauzei în primă instanță dacă este necesară administrarea de probe suplimentare.*

12. În fapt, reieșind din materialele cauzei, la 05 decembrie 2022, agentul constatator din cadrul Inspectoratul Naţional de Securitate Publică al Direcţiei de Poliţie mun. Chişinău, Moraru Mihail, a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenţie seria/nr. *****, prin care Gorelco Dumitru a fost recunoscut vinovat în comiterea contravenţiei prevăzute de art.238 alin.(3) Codul contravenţional şi sancţionat cu amendă în mărime de 18 unităţi convenţionale, ceea ce constituie 900 lei, fiind reţinut faptul că, Gorelco Dumitru la 05 decembrie 2022, exploatând mijlocul de transport de model ***** cu n/î ***** nu a acordat prioritate legală pietonului pe trecerea pietonală creîndu-i dificultăţi acestuia de a se opri pentru a nu fi tamponat.

13. Potrivit prevederilor art.458 alin.(1) Codul contravențional, *examinând cauza contravenţională, instanța de judecată este obligată să determine: a) caracterul veridic al contravenției imputate; b) existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei; c) vinovăția persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional; d) existența circumstanțelor atenuante și/sau agravante; e) necesitatea sancționării și, după caz, caracterul sancțiunii contravenționale; f) alte aspecte importante pentru soluționarea justă a cauzei.*

14. Într-o altă ordine de idei, Colegiul penal relevă că, instanța de fond, a criticat dur activitatea agentului constatator sub aspectul administrării probatoriului în sensul acuzării, constatând nerespectarea mai multor prevederi legale, ceea ce în consecință a dus la concluzia că vina contravenientului nu a fost probată. Colegiul penal însă consideră că, instanța de fond, în primul rând urma să dea apreciere materialelor dosarului contravențional și să se expună asupra pertinenței și concludenții acestora. Mai ales că, acuzația în materie contravențională este de un grad de intensitate mai scăzut decât în materia penală, ceea ce, pe cale de consecință, scade și din intensitatea rigorilor formale la administrarea probatoriului de către agentul constatator.

15. Nu în ultimul rând, urmează a fi menționat că, instanța de judecată, constatând activitatea defectuoasă a agentului constatator pe parcursul procedurii contravenționale, este în drept să clarifice aspectele neclare, având posibilitate să administreze și alte probe, la cererea părților, și cu respectarea dreptului acestora la un proces echitabil.

16. Totodată, instanța de recurs subliniază că, instanța de judecată, apreciind probatoriul administrat la caz, în conformitate cu art.458 alin.(1) Codul contravențional urma să stabilească caracterul veridic al contravenției imputate, vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravențional, existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante, necesitatea sancționării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale.

17. Prin urmare, admiterea contestației și încetarea procesului contravențional în baza art.461 Codul contravențional pe motive pur formale, reprezintă garanții excesive pentru contravenient. Așadar, instanța de fond, la adoptarea hotărârii s-a limitat doar la expunerea unor temeiuri formale și nefondate, făcând totalmente abstracție de la aspectul faptic.

18. Așadar, rezultă că în hotărâre nu sunt analizate probele pe care instanța își întemeiază soluția, nu s-a făcut o analiză multilaterală și coerentă a tuturor probelor din materialul contravențional prezentat, legătura între ele, nefiind motivată concluzia instanței în ce privește acceptarea unor probe, și respectiv, respingerea altora.

19. Colegiul penal a reținut că instanța de fond a examinat cauza în mod superficial și unilateral, fără a da o apreciere obiectivă probelor din dosar, adică prezenței sau lipsei probelor anexate la materialele cauzei pentru confirmarea vinovăției sau nevinovăției contravenientului.

20. În acest context, relevante sunt dezideratele din Hotărârea Curții Constituționale nr.02 din 22.11.2018, §65, în care Curtea a reținut în jurisprudența sa că sistemul de sancționare al statului trebuie să funcționeze de o asemenea manieră încât cei vulnerabili, i.e. victimele actelor de violență, să fie convinși că sistemul judiciar va reacționa împotriva ilegalităților comise față de ei și nu le va tolera sau nu îi va lăsa pe făptuitori nepedepsiți. Dacă nu s-ar putea stabili o pedeapsă din cauza reglementării deficitare a legii, scopul legii contravenționale nu ar fi atins, fapt care ar alimenta scepticismul public la adresa sistemului judiciar.

21. În această ordine de idei, reieșind din raționamentele expuse, instanța de recurs consideră că instanța de fond în mod nejustificat și pripit a purces la încetarea procesului contravențional în privința lui Gorelco Dumitru.

22. În aceste circumstanțe se denotă faptul că instanța nu a examinat complet și obiectiv cauza contravențională dată, iar la emiterea hotărârii nu a dat deplină importanță prevederilor art.462 alin.(4) Codul contravențional.

23. Prin urmare, rezultă că în hotărâre nu sunt analizate probele pe care instanța își întemeiază soluția, nu s-a făcut o analiză multilaterală și coerentă a tuturor probelor

din materialul contravențional prezentat, legătura între ele, nefiind motivată concluzia instanței în ce privește acceptarea unor probe, și respectiv, respingerea altora.

24. Aceste fapte constituie o neglijare a prevederilor art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, întrucât, Convenția impune obligația oricărei instanțe de a indica suficient de clar motivele pe care s-a sprijinit. Această exigență, care contribuie la garantarea respectării principiului bunei administrări a justiției, nu poate fi întotdeauna înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat pentru fiecare argument al părților. Instanțele naționale sunt obligate să-și motiveze deciziile, ceea ce nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat la fiecare argument, dar ca o obligație de a se pronunța asupra problemelor cele mai importante ridicate în speță (a se vedea în acest sens cauza Ruiz Torija și Hiro Balani împotriva Spaniei, hotărârea din 09.12.1994, sau Grigore Vlasia Vasilescu împotriva României, hotărârea din 06.06.2006).

25. Elucidarea tuturor împrejurărilor menționate are o mare importanță la examinarea corectă a cauzei, ceea ce instanța de judecată nu a efectuat, prin ce au fost ignorate normele dreptului procedural și dreptul la un proces echitabil, care neapărat servește drept temei pentru anularea hotărârii atacate și remiterea cauzei la o nouă examinare, în aceiași judecătorie, în alt complet de judecată.

26. Așadar, instanța de fond nu a examinat cauza sub toate aspectele, în mod complet și obiectiv, fără a clarifica circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei, fiind necesară administrarea de probe suplimentare, astfel că, Colegiul penal admite cererea de recurs, casează hotărârea contestată și dispune rejudecarea cauzei în primă instanță, de către un alt complet de judecată.

27. Conducându-se de prevederile art.473 alin.(1) pct.2) lit. c), art.474 Codul contravențional, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău, -

D E C I D E:

Se admite recursul declarat de către agentul constatator, casează hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr.5r-8208/2022 din 03 februarie 2023, prin care s-a admis contestația lui Gorelco Dumitru și încetat procesul contravențional intentat în temeiul procesului verbal cu privire la contravenție seria/nr. ***** din 05.12.2022, cu remiterea cauzei respective la rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei, judecător	Spoială Alexandru
judecător	Băbălău Denis
judecător	Chiroșca Igor